

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Valentina Mamaevschi,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Mamaevschi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Dmitrii Novicov, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral, prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-761/24
NR. PIGD 2-23097742-01-2ra-04062024)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Recursul este vădit neîntemeiat.
Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.
Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru: jud. N. Russu
Curtea de Apel Chișinău: jud. A. Panov, V. Cotorobai, V. Mihaila

01 octombrie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Valentina Mamaevschi,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 05 iulie 2023, Valentina Mamaevschi a depus cerere de chemare în judecată, împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Dmitrii Novicov, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral, prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 3-14, vol. I).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta Valentina Mamaevschi a indicat că prin hotărârea din 21 iunie 2016 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, s-a încasat de la Ilia Mamaevschi în beneficiul Valentinei Mamaevschi pensia alimentară pentru întreținerea copilului minor XXXXX născut la XXXXX, în sumă de 1 045 de lei lunar, începând cu 25 aprilie 2016 și până la majorat.

3. Titlul executoriu nr.2-1182/16 din 21 iunie 2016, eliberat de Judecătoria Ciocana mun. Chișinău se află la executare silită, la executorul judecătoresc Dmitrii Novicov.

4. Prin încheierea executorului judecătoresc din 03 aprilie 2017, în procedura de executare nr.192 p/a-28R/17, a fost stabilită restanța la plata pensiei de întreținere pentru perioada 25 aprilie 2016 - 01 aprilie 2017, ce urmează a fi încasată de la debitorul Ilia Mamaevschi, în mărime de 11 495 de lei.

5. Prin cererea din 25 februarie 2022, reclamanta a solicitat executorului judecătoresc stabilirea restanței la plata pensiei alimentare, din 01 aprilie 2017 până în prezent, totodată a stabili cuantumul total al restanței la plata pensiei de întreținere.

6. Prin încheierea executorului judecătoresc, a fost stabilită restanța la plata pensiei de întreținere a debitorului Ilia Mamaevschi în baza documentului executoriu nr.2-1182/16 din 21 iunie 2016 eliberat de Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, pentru perioada 25 aprilie 2016 – 25 februarie 2022, în mărime de 61 655 de lei.

7. Prin cererea din 16 decembrie 2022, reclamanta a solicitat executorului judecătoresc stabilirea restanței la plata pensiei de întreținere, din 25 februarie 2022 până în prezent, totodată a stabili cuantumul total al restanței la plata pensiei de întreținere.

8. Prin cererea din 16 decembrie 2022, reclamanta a solicitat repetat de a întocmi un proces-verbal contravențional în conformitate cu prevederile art.318, art. 319 din Codul contravențional, în privința debitorului Ilia Mamaevschi.

9. Prin cererea din 21 decembrie 2022, reclamanta a solicitat executorului judecătoresc de a înainta un demers în instanța de judecată cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni pe numele lui Ilia Mamaevschi, în legătură cu neachitarea pensiei de întreținere, în conformitate cu prevederile art.64 din Codul de executare.

10. Prin cererea din 14 februarie 2023, reclamanta a solicitat repetat executorului judecătoresc întreprinderea tuturor acțiunilor prevăzute de lege pentru executarea necondiționată a hotărârii din 21 iunie 2016 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău. Totodată, a solicitat repetat de a întocmi un proces-verbal contravențional în conformitate cu prevederile art.318, art. 319 din Codul contravențional în privința debitorului Ilia Mamaevschi.

11. Prin cererea din 14 februarie 2023, reclamanta a solicitat repetat executorului judecătoresc de Dmitri Novicov de a înainta un demers în instanța de judecată cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni pe numele lui Ilia Mamaevschi în legătură cu neachitarea pensiei de întreținere, în conformitate cu prevederile art. 64 din Codul de executare.

12. Cu toate acestea, reclamanta a notat că eforturile întreprinse conform legislației în vigoare în realizarea dreptului lezat nu au dat rezultate, or, hotărârea judiciară a rămas fără executare până în prezent.

13. Astfel, reclamanta pretinde că, neexecutarea hotărârii în favoarea sa îi încalcă dreptul garantat de articolul 6 § 1 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

14. În același sens, reclamanta a specificat că, articolul 6 § 1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenție cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil în fața unei instanțe judecătorești sau tribunal; în acest fel el cuprinde „dreptul la o instanță”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în fața instanțelor judecătorești în litigii civile, constituie un aspect. Totuși, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă și obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părți.

15. Reclamanta a relevat că, executarea unei hotărâri pronunțate de orice instanță trebuie privită ca o parte integrantă a „procesului” în sensul articolului 6. Deși hotărârea din 19 iunie 2016 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, a devenit irevocabilă și executorie, nu a putut fi executată, fapt ce constituie o ingerință în dreptul la respectarea bunurilor sale, așa precum este prevăzut în prima propoziție a primului paragraf al articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

16. A specificat că, conform practicii judiciare a CEDO, hotărârea nu se finalizează cu pronunțarea, ci cu executarea ei. Odată ce hotărârea nu va fi executată, are loc încălcarea art.6 a Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

17. În context, reclamanta a indicat că, la aprecierea prejudiciului moral urmează să se țină cont de caracterul individual al fiecărei cauze, iar aceasta se face în raport cu criteriile de apreciere, cum este complexitatea cauzei, durata neexecutării, comportamentul părților etc.

18. Totodată la aprecierea prejudiciului moral, se ia obligatoriu în considerare principiul general al echității, iar suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de CEDO în spețele similare.

19. Conform recomandării Curții Supreme de Justiție din 01 noiembrie 2012 „Privind satisfacția echitabilă”, adoptarea Legii nr.87 a avut drept scop crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

20. Este unul din principalele mecanisme interne prin care se tinde la respectarea termenului optim și previzibil de soluționare al procesului.

21. Procedura în baza Legii nr. 87 a fost introdusă ca o consecință a jurisprudenței constante a instanței de la Strasbourg, care a statuat asupra necesității introducerii unui asemenea mecanism intern.

22. Astfel, reclamanta a susținut că, până în prezent se află într-o stare continuă de imposibilitate de a-și realiza drepturile sale la executarea hotărârii judecătorești irevocabile, ceea ce reprezintă un tratament discriminatoriu, și, drept consecință reflectă dreptul ei de a pretinde statului Republica Moldova încetarea aplicării tratamentului discriminatoriu în privința sa și de a cere repararea prejudiciului material și moral cauzat printr-un astfel de tratament.

23. În drept, reclamanta Valentina Mamaevschi, și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 47, 120 din Constituția Republicii Moldova, art. 14, 2036, 2037 din Codul civil, art. 1, 2, 5, 8, 21 din Codul de executare și în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

24. Reclamanta Valentina Mamaevschi a solicitat prin cererea de chemare în judecată constatarea faptului neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești pronunțate de Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău la 21 iunie 2016. A încasa din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul reclamantei Valentina Mamaevschi suma de 200 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral, cauzat prin

neexecutarea hotărârii judecătorești, suma de 61 655 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material, sumă de 6 000 de lei, cu titlu de cheltuielilor de asistență juridică, suma de 208,25 de lei, cu titlu de compensare cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

25. Prin hotărârea din 03 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Mamaevschi a fost respinsă, ca neîntemeiată (f. d. 7, 28-37-verso, vol. II).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

26. La 08 noiembrie 2023, Valentina Mamaevschi, a declarat apel nemotivat și apel motivat (f. d. 9, 10-27 vol. II), împotriva hotărârii din 03 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de Valentina Mamaevschi.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

27. Prin decizia din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Valentina Mamaevschi, menținută hotărârea din 03 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 56, 57-62, vol. II).

28. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a ajuns la concluzia de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Valentina Mamaevschi. Or, probele existente la materialele cauzei nu pot demonstra veridicitatea pretențiilor înaintate.

29. Din lucrările dosarului, instanța de apel a reținut că, prin hotărârea din 21 iunie 2016 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău a fost desfăcută căsătoria încheiată între Ilia Mamaevschi și Valentina Danu (Mamaevschi), s-a determinat domiciliul copilului minor XXXXX cu mama Valentina Mamaevschi. S-a încasat din contul lui Ilia Mamaevschi în beneficiul Valentinei Mamaevschi pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX în sumă bănească fixă în mărime de 1 045 de lei lunar, începând cu data

adresării în instanța de judecată 25 aprilie 2016 și până la atingerea majoratului.

30. Prin scrisoarea nr. 2-1182/16 din 24 iunie 2016, titlul executoriu privind încasarea din contul lui Ilia Mamaevschi în beneficiul Valentinei Mamaevschi a pensiei pentru întreținerea copilului minor, a fost expediat spre executare silită executorului judecătoresc Dmitrii Novicov, iar prin încheierea nr. 192p/a-31/16 din 29 iunie 2016, executorul judecătoresc a dispus intentarea procedurii de executare, în baza titlului executoriu.

31. La caz, deși Valentina Mamaevschi, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, a susținut că sunt premise pentru a constata încălcarea drepturilor sale prin tergiversarea executării hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 21 iunie 2016, prin prisma inacțiunilor executorului judecătoresc, instanța de apel nu a reținut acestea argumente, deoarece, în speță, s-a constatat că, începând cu 25 aprilie 2016, în procesul de executare a titlului executoriu nr. 2-1182/16 din 21 iunie 2016, emis de Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, executorul judecătoresc Dmitrii Novicov a întreprins un șir de acțiuni relevante activității sale, astfel că, a verificat informația din ÎS CRIS „Registru” și a stabilit că, debitorul deține cu drept de proprietate mijlocul de transport de model „FIAT DUCATO”, anul fabricării 1996, cu statutul în exploatare.

32. De asemenea, accesând Banca Centrală de date a Cadastrelor, la 11 noiembrie 2016, executorul judecătoresc a stabilit că, pe numele lui Ilia Mamaevschi nu este înscris dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile din Republica Moldova.

33. Suplimentar, instanța de apel a reținut că, la 01 noiembrie 2016, executorul judecătoresc a citat debitorul Ilia Mamaevschi în vederea coordonării achitării pensiei alimentare de 1 045 de lei, a taxei de stat în sumă de 376 de lei și amenzii în sumă de 600 de lei, citația fiind recepționată de către debitor.

34. De asemenea, executorul judecătoresc Dmitrii Novicov a înaintat demers contabilului Gimnaziului Bălțata în vederea expedierii certificatului salarial al debitorului, iar la 17 noiembrie 2016, a stabilit că pentru anul 2016,

salariul și alte venituri ale debitorului Ilia Mamaevschi au constituit suma de 3 599, 44 de lei.

35. În context, instanța de apel a reținut că prin declarația din 29 noiembrie 2016, debitorul Ilia Mamaevschi a relatat că nu deține conturi bancare, nu deține bunuri imobile care să fie urmărite și totodată, se obligă să achite pensia alimentară în rate, începând cu 01 ianuarie 2017.

36. Totodată, instanța de apel a notat că, după ce a stabilit că debitorul nu a început să achite pensia alimentară după cum s-a angajat prin declarația scrisă din 29 noiembrie 2016, executorul judecătoresc Dmitrii Novicov, prin încheierea nr. 192p/a-28R17 din 03 aprilie 2017, a stabilit restanța la pensia de întreținere pentru perioada 25 aprilie 2016 până la 01 aprilie 2017, ce urma a fi încasată de la debitor în beneficiul Valentinei Mamaevschi pentru întreținerea copilului minor XXXXX în mărime de 11 495 de lei.

37. La fel, pentru a contribui la realizarea drepturilor creditorului recunoscute prin documentul executoriu prezentat spre executare, executorul judecătoresc Dmitrii Novicov a dispus, prin încheierea nr. 192s-132R, 188R/17 din 04 aprilie 2017, aplicarea interdicției de înstrăinare pe mijlocul de transport FIAT DUCATO, înregistrat pe numele debitorului Ilia Mamaevschi.

38. Tot la 04 aprilie 2017, executorul judecătoresc a dispus anunțarea în căutare a automobilului, circumstanță care nu a fost negată în cadrul instanței de fond de către Valentina Mamaevschi, însă, până în prezent organele Ministerului Afacerilor Interne nu au identificat mijlocul de transport.

39. Mai mult ca atât, urmând circumstanțele de fapt reflectate în raportul executorului judecătoresc, dar și cele reținute de prima instanță, instanța de apel a reținut că, pe parcursul anului 2018, debitorul Ilia Mamaevschi a devenit proprietarul a XXXXX cotă-parte din bunul imobil ap. XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX, din XXXXX, iar, în temeiul încheierii executorului judecătoresc nr. 192s-3778/2021 din 14 aprilie 2021, în registrul bunurilor imobile a fost notat sechestrul asupra acestui bun imobil.

40. Ulterior, prin încheierea executorului judecătoresc Dmitrii Novicov din 01 martie 2022, a fost stabilită restanța la plata pensiei de întreținere pentru perioada 25 aprilie 2016 - 25 februarie 2022, în sumă de 61 655 de lei.

41. Tot pe parcursul anului 2022, executorul judecătoresc a stabilit că debitorul Ilia Mamaevschi fost angajat la SRL „Alina Lisovscaia”, care a fost somată de către executorul judecătoresc referitor la furnizarea informației cu privire la funcția deținută de către debitor și mărimea salariului, însă de la adresa întreprinderii plicul s-a returnat cu mențiunea factorului poștal „Necunoscut”.

42. La 20 decembrie 2022, executorul judecătoresc Novicov Dmitrii a emis repetat încheiere privind aplicarea măsurilor de asigurare a executării.

43. Pe parcursul anului 2022, debitorul Ilia Mamaevschi a fost citat în repetate rânduri, însă nu s-a prezentat la executorul judecătoresc, la fel, se atestă și faptul refuzului de a primi citația.

44. La fel, s-a constatat că, la 23 februarie 2023, executorul judecătoresc Dmitrii Novicov a înaintat în instanța de judecată demers cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara, iar prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 14 martie 2023, s-a dispus aplicarea în privința debitorului Ilia Mamaevschi a interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni din data emiterii încheierii.

45. La 17 august 2023, executorul judecătoresc a stabilit că debitorul este angajat la SRL ”YELLOW DRIVE”.

46. Prin încheierea din 29 august 2023, executorul judecătoresc a stabilit restanța la plata pensiei de întreținere încasată de la Ilia Mamaevschi în beneficiul Valentinei Mamaevschi, pentru perioada 25 aprilie 2016 - 25 august 2023, în sumă de 86 651,04 de lei.

47. Prin urmare, instanța de apel a constatat că executorul judecătoresc Dmitrii Novicov a acționat diligent pentru a asista creditorul în executarea hotărârii judecătorești.

48. Totodată, instanța de apel a reținut că, executarea silită ar putea continua prin urmărirea bunurilor debitorului doar dacă creditorul și-ar asuma avansarea cheltuielilor de executare și și-ar exprima expres interesul pentru urmărirea și eventual pentru preluarea în contul achitării datoriei a cotei-părți de XXXXX din bunul imobil ce aparține debitorului.

49. Însă, deși executorul judecătoresc i-a propus Valentinei Mamevschi de a avansa suma de 2 000 de lei, pentru demararea procedurilor de urmărire a cotei-părți de XXXXX din bunul imobil, deținut în proprietate comună de către debitor, creditoarea nu a reacționat la această solicitare, motiv din care urmărirea bunului nu a fost inițiată. Or, cheltuielile pentru publicarea anunțului la licitație, evaluarea bunului și cele de transport constituie speze ale procedurii de executare și urmează a fi acoperite prin avansare de creditor.

50. Respectiv, în condițiile în care Valentina Mamaevschi pe durata a 6 ani de lucru pe dosarul de executare silită nu a avansat sume cu titlu de speze, instanța de apel a notat că nu este certă și elocventă miza (interesul) acesteia pentru procesului de executare, deoarece, executorului judecătoresc nu-i poate fi imputată neîndeplinirea obligațiilor procedurale în cadrul procesului de executare, or, deși statul a prevăzut diverse facilități creditorii pensiilor de întreținere, inclusiv scutindu-i de obligația avansării taxelor pentru acțiunile de executare, totuși, de obligația suportării spezelor (care sunt costuri efective, datorate de executorul judecătoresc altor persoane pentru a continua acțiunile de executare) acești creditori nu au fost exonerati.

51. Astfel, instanța de apel a reținut că la caz, executorul judecătoresc și-a exercitat cu diligență obligațiile procedurale aplicând în procesul de executare silită mecanismele oferite de lege, în limita posibilităților ale debitorului și interesului creditorului.

52. În aceeași ordine de idei, instanța de apel a considerat irelevante argumentele apelantei cu referire la faptul că executorul judecătoresc nu ar fi întreprins măsuri suficiente de executare silită, decât din momentul în care ea a depus mai multe cereri în acest sens, or, deși o parte din acțiunile executorului judecătoresc s-au efectuat la insistența apelantei, atât în cadrul instanței de fond, cât și în instanța de apel a fost stabilit că acești pași nu au dat rezultate, la caz ne fiind constatată culpa executorului judecătoresc în

imposibilitatea executării hotărârii, în conceptul pretins de către creditor. Iar pentru urmărirea bunului imobil al debitorului, în contul executării titlului executoriu, creditorul nu și-a manifestat interesul și nu a achitat în avans cheltuielile de executare.

53. Respectiv, imposibilitatea executării hotărârii judecătorești din cauza incapacității de plată a debitorului, nu poate fi asimilată inacțiunilor executorului judecătoresc sau lacunelor în domeniul procesului de executare, deoarece, dacă executorul judecătoresc ar fi ținut responsabil pentru toți debitorii care nu-și pot onora obligațiunile, acesta i-ar substitui de facto, devenind el debitorul tuturor documentelor executorii, situație vădit contrară normelor de drept.

54. În concluzie, instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele și cerințele Valentinei Mamaevschi privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil prin prisma inacțiunilor executorului judecătoresc, or, reieșind din datele cuprinse în conținutul raportului motivat, conduita executorului judecătoresc, este în conformitate cu legislația în vigoare și nu relevă indicii privind lipsa de diligență sau tergiversarea executării din culpa executorului.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

55. La 21 iunie 2024, Valentina Mamaevschi, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată (f. d. 67-82, vol. II).

SOLICITAREA RECURENTULUI

56. În motivarea recursului, Valentina Mamaevschi a invocat încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și a normelor de drept procedural, prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023).

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

57. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

58. Completul de judecată conchide că recurentul, s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost expediată în adresa părților, la 26 aprilie 2024, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 63, vol. II), iar cererea de recurs au fost depusă la 21 iunie 2024 (f. d. 67-82, vol. II).

59. La 06 ianuarie 2025, în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova și executorului judecătoresc Dmitrii Novicov a fost expediat copia recursului declarate de Valentina Mamaevschi, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 88, vol. II).

60. La 09 ianuarie 2025, prin intermediul poștei electronice, executorul judecătoresc Dmitrii Novicov a depus referință la recursul declarat de Valentina Mamaevschi, solicitând să fie declarat inadmisibil (f. d. 89-91, vol. II).

61. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

62. Art. 433 alin. (1) lit. (f) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

63. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

64. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

65. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

66. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, deoarece a fost declarat în afara cadrului legal actual.

67. Or, recursul a fost depus la 21 iunie 2024, adică după intrarea în vigoare a noilor reglementări privind temeiurile de recurs stabilite prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare după 01 septembrie 2023. Astfel, orice cerere de recurs formulată după această dată trebuie să respecte dispozițiile art. 432 din Codul de procedură civilă, în redacția actuală.

68. Cu toate acestea, recurenta a indicat în mod expres în cererile de recurs temeiuri legale valabile doar până la 01 septembrie 2023. Acest fapt echivalează cu invocarea unor motive inexistente în dreptul procesual actual, ceea ce determină că recursul este vădit neîntemeiat. Mai mult din conținutul cererii de recurs nu reiese nici o critică de nelegalitate compatibilă cu temeiurile prevăzute de art.432 din Codul de procedură civilă.

69. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursurilor trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

70. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

71. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

72. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

73. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi

mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

74. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

75. Cu titlu subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, debitorul obligației de executare nu este o autoritate publică, ci o persoană fizică privată, astfel că analiza încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil urmează a fi făcută prin raportare la comportamentul acesteia în cadrul procedurii de executare.

76. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție observă că, reieșind din raportul Ministerului Justiției și al executorului judecătoresc Dmitrii Novicov, ultimul și-a exercitat cu diligență obligațiile legale, utilizând în cadrul procedurii de executare silită mecanismele prevăzute de lege, în limita posibilităților patrimoniale ale debitorului și interesului creditorului.

77. În special Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atrage atenția la înștiințarea scrisă a executorului judecătoresc, recepționată de creditorul Valentina Mamaevschi la 03 martie 2022, prin care ultima a fost informată despre aplicarea sechestrului asupra bunurilor debitorului Ilia Mamaevschi, inclusiv asupra cotei de XXXXX din apartamentul nr. XXXXX cu numărul cadastral XXXXX, situat în XXXXX. Totodată, executorul a notificat creditorul că, pentru urmărirea imobilului în contul stingerii datoriei, este necesară achitarea anticipată a cheltuielilor de executare în sumă de 2 000 de lei. Însă, din actele cauzei nu rezultă că Valentina Mamaevschi a dat curs acestei solicitări.

78. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, pasivitatea creditorului Valentina Mamaevschi în procedura de executare, prin neavansarea cheltuielilor pentru urmărirea imobilului în contul stingerii datoriei, a contribuind la prelungirea duratei procedurii de executare.

79. Respectiv, durata procedurii de executare nu poate fi pusă în sarcina statului, întrucât executorul judecătoresc a acționat cu diligență și a utilizat toate pârghiile legale disponibile, iar prelungirea executării a fost determinată de pasivitatea creditorului, care nu a avansat cheltuielile necesare pentru valorificarea bunurilor debitorului.

80. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Valentina Mamaevschi, ca fiind inadmisibil.

81. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul declarat de Valentina Mamaevschi, împotriva deciziei din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni